

Monumentnummer*: 516493

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82740/97

Woonplaats* Leeuwarden
Gemeente* Leeuwarden
Provincie* Fryslân

Locatiennaam Leeuwarden
Locatieomschrijving Binnenstad

Kadastrale gemeente* Leeuwarden
Sectie* G
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 10311

Omschrijving**

Inleiding

De in 1889 opgerichte BOEKBINDERIJ Fa L. Scheepstra vestigde zich in 1917 aan de Zuidergrachtswal. De tuinderswoning met diepe tuin die daar stond werd grotendeels afgebroken. Alleen een rondbogige doorgang herinnert daar nog aan. De architect van de nieuwbouw was H.H. Kramer. De activiteiten van de firma werden later uitgebreid met winkelbetimmeringen, schoolmeubilair en kantoorbehoeften. In 1921 werd de kantoorruimte uitgebreid en ontwierp Kramer een uithangbord. Thans is alleen de werkplaats (boekbinderij) en het kantoor nog in functie. De overige ruimten zijn verbouwd en geschikt gemaakt om als kantoor te worden verhuurd.

Omschrijving

EXTERIEUR: De voorgevel heeft twee traveeën: de smalle rechter bevat de ingang, de bredere linker de vm. magazijnruimten. De linkertravee heeft een gemetselde plint met daarin twee gietijzeren kelderroosters in rondlopende strekken. Daarboven een breed drielichtvenster met bovenlichten met kleurig glas-in-lood. Boven de natuurstenen latei een iets verdiept liggend tegeltableau met de tekst `KANTOORBOEKENFABRIEK'. Op de verdieping een iets lager drielichtvenster met daarboven een tegeltableau met de tekst `FA L.SCHEEPSTRA', afgesloten door een tandfries. De borstwering van het platte dak is afgezet met een zandstenen band. De dubbele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

deur van de rechter travee is naar voren verplaatst, waardoor het portiek verdween. Boven de deuren zit een drielicht-bovenlicht, bezet met glas-in-lood, afgesloten met een natuurstenen latei. De beide verdiepingen hebben elk een smal venster, dat het trappenhuis verlicht. Onder de zandstenen daklijst zit een gemetseld decoratief fries. De rechtertravee is gevat tussen twee lisenen over de gehele hoogte, die vertand metselwerk hebben. Boven de deuren hangt een uithangbord in een smeedijzeren montuur in Art Déco met een gestileerd zeilschip met op de zeilen de letters F,L,S en de tekst `SCHEEPSTRA, BOEKBINDELIJ, KANTOORBOEKENFABRIEK`.

INTERIEUR: De linkertravee bevatte aanvankelijk op de begane grond en op de verdieping magazijnen. Thans zijn deze ruimten verbouwd. Achter de magazijnen bevindt zich een kantoorruimte met onder meer twee daklichten met glas-in-lood legramen. Tussen het kantoor en de daarachter gelegen boekbinderij zit een glas-in-loodpui met centraal geplaatst een boekbinder in blauwe kiel en leren voorschot omgeven door gereedschap (bruneertand, boekbinderschaar en een kwast). Links in een zeshoek de tekst: `AANGEBODEN DOOR HET PERSONEEL TER GELEGENHEID VAN HET 60 JARIG BESTAAN` met daaronder 1889 en rechts in een zeshoek F L S met daaronder 1949. De voorstelling is omgeven door krullerige decoratie. De rechthoekige binderij is overkapt met drie zaagkappen tussen twee platte daken met daklichten, rustend op twee rijen van vier standvinken. De kapconstructie is uitgevoerd in donkerbruin gebeitst eikenhout. De achterwand heeft zes vensters met zesruitsbovenlichten. De vm. magazijnruimten zijn sterk verbouwd, alleen de trappalen en leuningdragen dragen nog kenmerken van het oorspronkelijke ontwerp (eenvoudige geometrische vormen).

Waardering

BEDRIJFSPAND van algemeen architectuurhistorisch en bedrijfshistorisch belang vanwege:

- de voorgevel in de stijl van het baksteenexpressionisme, waarvan het in Leeuwarden een vroeg voorbeeld is (1917);
- het verzorgde metselwerk, de tegeltableaux en het uithangbord;
- de bewaard gebleven interieurs van met name het kantoor met o.a. de glas-in-loodpui en de dito legramen in de daklichten en de bedrijfsruimte met o.a. de zaagdakconstructie;
- de toepassing door Kramer van het expressionisme, waar hij zich tot dan toe bediende van de neo-stijlen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Bedrijfsruimte